

Stemmer fra fribyene.

Mansour Koushan født i 1948 i Iran, hvor han arbeidet som teaterregissør, romanforfatter og opprettet en uavhengig iransk forfatterforening. Etter at han flyktet fra hjemlandet og ble fribyforfatter i Norge i 1998, har han vært regissør for frie teatergrupper og utgitt blant annet romanen *Mørk måne* (2001).

PHOTO: ÅSFRID FAGERVIK

I SAMARBEID MED STAVANGER FRIBYSENTER BRINGER NY TID TEKSTER FRA FRIBYFORFATTERNE I NORGE.
AV **MANSOUR KOUSHAN**

I fremtidens fortid Når det ikke finnes noen skrift du kan lese eller du ikke kan lese noe som er skrevet er fortidens drøm forsvunnet i fremtiden og du er død i tiden:

Språk er blitt grenseløse og røster sammenfiltrede
Dagens livsvugge vandrer gjennom natt
Spedbarn fødes i bobler av glass
Lyst blod er brygg av ukjente dufter
Uendelig er dagens fødsel

Er det noen tanke i din fremtid?
Jeg finner deg i byens larm
Du er intet uten gjentatte hendelser i medias nyheter

Hva har du for et navn som ikke kan ropes ut?
Har du tapt ditt hjerte til «Lady Macbeth» eller er du forvandlet til Ibsens «Hedda Gabler»?
Heksene til Shakespeare makter ikke å spå navnet ditt
«Espendian»ⁱ,
«Siegfried»,
«Achillevs»
fratatt øyne, skulder og hæl
Vesentlige egenskaper er tilintetgjort i deg
Jeg ser fargene
Bly jern og stål glødende av ditt ansikt

Kraftløst opphav av en svak prøve
Du er blitt natt uten dag
Nullpunktet skapelsesberetningen «Genesis»
Du er blitt livmor uten lys
Står igjen som en lyd uten gjenklang

Abraham uten Israel
Moses uten stav
Jesus uten Far
Muhammed uten blod
Si ditt navn
Finn ditt speilbilde
Vann og luft og jord og ild
var splinter av din kropp og flytende partikler i blodet
Finnes noen oppdagelse?
Fødes verden på ny?
Vil det være noe nirvana for Buddha?
Når tidens nu passerer
dør året totusen
Zevs finner igjen sitt rike
Døde navn i uendelig reinkarnasjon får atter liv
Kyros sitter på tronen
Homer vil skrive vår Odysseé

Nobels oppfinnelse får en annen skjebne
Velduoftende ånde mennesker imellom flyter gjennom tid og sted
Sisyfos seirer over sin uendelige pine
Det er mulig å ikke komme på historieløse hendelser
Å bygge frihetsmonumenter over Hitler, Stalin, Pinochet og Khomeini
Å ha tårn uten Nimrodⁱⁱ

Grønne riker lyse hjem kjente familier slekt av samme blod
Våre drømmer i skikkelser av fortidsminner i fremtiden
Stjernebilder får navn gjennom våkne drømmer
Du kan ha en klang
Ønske at ditt blods nattergal synger
Historiens svarte stemmebånd kan diktes hvite
Passere tidenes fossefall
Finne igjen livets levende elvⁱⁱⁱ

Når det ikke sies et ord du kan høre eller du ikke er i stand til å høre et ord er du ikke den som du tror historiens oppfatning eller den forgudede som en del søker
I tidens fremtid er nuet dødt
Allting tar til med tegn
Snø har mistet sin kulde og svevende hydrogen er en boble i atmosfæren
 $E = mc^2$
Hva er din lovmessighet?
Du finnes ikke i tidsregningen
I Salomos høysang eller Davidssalmene
Du har fravær av eksistens og du vet det ikke
Du er den døde vinden fra Jobs aske
Uttørket gulmjelt står på din vei og døde elgers gevir på ditt liv
Du vet ikke at tiden skjer nå
Du har glemt at du får eksistens ved en erindring som har fått navn - gjennom en sammensmelting av kropp og blod
Du er arveloddet til året totusen
Fremtidslivet dør i deg
Begynnelse i fremtiden skjer ikke
Resultatløse er fortidens gjøremål
Tidens skikker forlater steder

Lysets silke brister
Veier mister grunnlag
Livskilden blir stående i mørke
Evigheten blir glemt
Dødens svunne ideal blir avskum for enhver eksistens
Vi forblir uten oss selv
Du blir uten deg
Jeg uten meg

Åpne vinduet mot tiden
Se løvens ansikt i løven
Stjernens stråler i stjernen
Dag og natt har vandret fra sol og måne
De dreier i vår nåtid
Vi er blitt fisk i luft
Stikk dine ben i vannet
Havets tørke vil suge ut ditt blod
Utenfor sted blir du tom for tid
Du blir et skinn av gepard og et øye av ørn
Du blir «hule menn»^{iv} et fugleskremsel
Et minne som skremmer barn og fugler sitter på dets armer

Få tak i din tanke
«Askeonsdagen»^v er nær
Nærvær i en annen finner sin mening i din uavhengighet
i identiteten til tanken i din tid
Tal med meg om annet enn folk, nasjon, rase
Vis meg din uvisse fremtid fra den foranstående fortiden
Vær et lys i lyset
Det udiktete diktets sang fra fortiden i den fjerne fremtid
Året totusen så fjernt, så fjernt, så fjernt
Mitt hjerte bor i fremtiden
Dets varme lys på din vei.

Stavanger, Juli -2000

Gjendiktet av Kristin Groven Holmboe og Amir Mirzai

ⁱ Persisk Achillevs med sårbarheten i venstre øye
ⁱⁱ Nimrod, kongen av Babel, bygget Babels tårn
ⁱⁱⁱ «Levende elv», henviser til Zajændeh Rud, elv i Esfehnan, Koushans fødeby.
^{iv} Henviser til diktet «The Hollow Men» av T. S. Elliot
^v Henviser til diktet «Ash Wednesday» av T. S. Elliot

FIRUZ KUTAL:
ble i desember en av vinnerne av FNs prestisjefulle Ranan Lurie-pris 2009. Denne tegningen er spesielt laget opp mot Koushans dikt.

Firuz©Kutal

Ny Tid bringer tekster fra internasjonale forfattere som har fått gjennom The International Cities of Refugee Network (ICORN). Gjennom denne ordningen sikres truede forfattere opphold i to år. Blant fribyene er Amsterdam, Bergen, Drøbak, Kristiansand, Lillehammer, Mexico by, Molde, Oslo, Skien, Stavanger, Tromsø, Trondheim, Barcelona, Stockholm og Miami. Les mer på icorn.org.